

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
“ВІЦЕБСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ П.М. МАШЭРАВА”
(ВДУ ІМЯ П.М. МАШЭРАВА)

УДК 821.161.3.09: [316.75+316.4]
Рэг.№ 20210556

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па навукавай рабоце,
доктар пед. навук, прафесар

_____ Я.Я. Аршанскі
«___» _____ 2026 г.

СПРАВАЗДАЧА
АБ НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЙ РАБОЦЕ

**АКСІЯСФЕРА БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ХІХ – ПАЧАТКУ ХХІ СТАГОДДЗЯ:
ГЕНЕЗІС, СТРУКТУРА, ЭСТЭТЫЧНАЯ РЭПРЭЗЕНТАЦЫЯ**

у межах задання

“Мастацкая літаратура беларускага народа перыяду Новага часу”

ДПНД “Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы”
падпраграма “Беларуская мова і літаратура”

(заключная)

Навуковы кіраўнік,
доктар філал. навук, прафесар

В.Ю. Бароўка

СКЛАД ВЫКАНАЎЦАЎ ЗАДАНИЯ

Навуковы кіраўнік:

доктар філалагічных навук, прафесар _____

В.Ю. Бароўка (уводзіны,
раздзелы 4, 5, заключэнне)

Выканаўцы задання:

доктар філалагічных навук, дацэнт,
прафесар кафедры беларускай і рускай
філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава _____

А.У. Крыклівец (раздзел 3)

кандыдат філалагічных навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай і рускай
філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава _____

Г.В. Навасельцава (раздзелы
3, 5)

кандыдат філалагічных навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай і рускай
філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава _____

Г.А. Гладкова (раздзел 1)

кандыдат філалагічных навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай і рускай
філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава _____

В.Ф. Падстаўленка (раздзел
2)

аспірант кафедры літаратуры ВДУ імя
П.М. Машэрава _____

С.Г. Васільева (раздзел 1)

магістрант кафедры беларускай і
рускай філалогіі ВДУ імя
П.М. Машэрава _____

Д.У. Яромава (раздзел 2)

студэнт факультэта гуманітарных ведаў
і камунікацый ВДУ імя
П.М. Машэрава _____

А.Д. Вараб'ёва (раздзел 1)

Нормаантроль _____

Т.В. Харкевіч

РЭФЕРАТ

Справаздача 97 с., 1 кн., 26 крыніц, 139 бібліяграфічных адзінак, 3 дадаткі

БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА, АКСІЯСФЕРА, КАШТОЎНАСЦЬ, ГЕНЕЗІС, СТРУКТУРА, КЛАСІКА, ВЕЧНЫ ВОБРАЗ, ЭКФРАСІС, ЭКСПЛІКАЦЫЯ АКСІЯСФЕРЫ

Аб’ект даследавання – аксіясфера беларускай літаратуры XIX – пачатку XXI стагоддзя, яе генезіс і мастацкае ўвасабленне.

Мэта навуковай работы – раскрыць генезіс, структуру, эстэтычную рэпрэзентацыю аксіясферы беларускай літаратуры XIX – пачатку XXI стагоддзя.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, структурна-тыпалагічны, кампаратыўны, гісторыка-функцыянальны, дэскрыптыўны.

У выніку праведзенага даследавання даказана перспектыўнасць вывучэння беларускай літаратуры праз асэнсаванне аксіясферы твораў айчынных пісьменнікаў XIX – пачатку XXI стагоддзя; устаноўлены яе генезіс, структура, адметнасць эксплікацыі, прасочаны суадносіны аксіясферы выбітных творчых індывідуальнасцей і аксіясферы нацыянальнага слоўнага мастацтва.

Рэкамендацыі па ўкараненні або вынікі ўкаранення НДР. Вынікі работы могуць выкарыстоўвацца пры правядзенні лекцыйных і семінарскіх заняткаў па курсах гісторыі беларускай літаратуры, тэорыі літаратуры, уводзінаў у літаратуразнаўства, метадалогіі літаратуразнаўчага даследавання, паэтыцы мастацкага тэксту, у вучэбнай і выхаваўчай рабоце. Вынікі праведзенага даследавання пададзены ў распрацаваным спецкурсе “Мастацкая аксіясфера беларускай літаратуры XIX – пачатку XXI стагоддзя” і ўкаранёныя ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М.Машэрава, а таксама пры распрацоўцы спецкурса “Інтэграцыя жанраў у сучаснай беларускай літаратуры” (ВМК “Спецкурсы і спецсемінары па беларускай літаратуры для спецыяльнасці 1-21 05 01 Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)"); выкарыстаны пры падрыхтоўцы метадычных рэкамендацый “Жанр рамана ў літаратуразнаўстве і літаратуры”, “Увасабленне аксіясферы рамана пра Вялікую Айчынную вайну ў іншых відах мастацтва”, “Методыка літаратурнай творчасці”, “Творчая індывідуальнасць літаратурнага супрацоўніка сучасных СМІ”.

Сфера выкарыстання вынікаў – літаратуразнаўства, культуралогія, мастацтвазнаўства, адукацыйны і выхаваўчы працэс.

Эфектыўнасць атрыманых вынікаў у магчымасці службы метадалагічнай базай для далейшага даследавання праблем “літаратура – соцыум – асоба”, “творчая індывідуальнасць – літаратурны працэс”.

Прагнозныя прапановы аб развіцці аб’екта даследавання: развіццё аб’екта даследавання можа быць працягнута ў напрамку далейшага паглыбленага вывучэння каштоўнаснага патэнцыялу беларускай літаратуры праз супастаўленне з аксіясферай іншых відаў мастацтва, а таксама метамастацкага ракурсу ў літаратурных творах.

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ.....	6
1 ГЕНЕЗІС І СТРУКТУРА АКСІЯСФЕРЫ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ХІХ – ПАЧАТКУ ХХІ СТАГОДДЗЯ	12
2 МАСТАЦКАЯ АКСІЯСФЕРА Ё ЯЕ ЭКСПЛІКАЦЫІ Ё БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ХІХ – ПАЧАТКУ ХХІ СТАГОДДЗЯ.....	18
3 СПЕЦЫФІКА АКСІЯСФЕРЫ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ПРАЗ СУПАСТАЎЛЕННЕ З АКСІЯСФЕРАІ ІНШЫХ ЛІТАРАТУР	27
4 ШЛЯХІ ТРАНСЛЯЦЫІ КАШТОЎНАСЦЕЙ БЕЛАРУСКАЙ КЛАСІЧНАЙ ЛІТАРАТУРЫ Ё СУЧАСНАЕ ГРАМАДСТВА	43
5 РОЛЯ ТВОРЧАЙ ІНДЫВІДУАЛЬНАСЦІ Ё ФАРМІРАВАННІ І ЭКСПЛІКАЦЫІ АКСІЯСФЕРЫ АЙЧЫННАЙ ЛІТАРАТУРЫ	55
ЗАКЛЮЧЭННЕ.....	64
СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ.....	71
БІБЛІАГРАФІЯ.....	73
ДАДАТАК А.....	90
ДАДАТАК Б.....	92
ДАДАТАК В.....	93

СПІС ВИКАРІСТАНИХ КРИНІЦ

1. Фуксон, Л. Ю. Проблемы интерпретации и ценностная природа литературного произведения : дис. ... д-ра филол. наук. : специальность 10.01.08 «Теория литературы» / Фуксон Леонид Юделевич ; Кемеровский государственный университет. – Кемерово, 2000. – 282 с.
2. Столович, Л. Н. Природа эстетической ценности. / Л. Н. Столович. – Москва : Политиздат, 1972. – 272 с.
3. Боров, Ю. Б. Искусство интерпретации и оценки. Опыт прочтения «Медного всадника» / Ю. Б. Боров. – Москва : Сов. писатель, 1981. – 399 с.
4. Филатов, А. В. Аксиологический подход в трудах В. Е. Хализева: ценностные ориентации в литературе и науке о ней / А. В. Филатов // Новый филологический вестник. – 2018. – № 2. – С. 16–26.
5. Свительский, В. А. Личность в мире ценностей (аксиология русской психологической прозы 1860–1870-х годов) / В. А. Свительский. – Воронеж : Изд-во ВГУ, 2005. – 232 с.
6. Есаулов, И. А. Литературоведческая аксиология: опыт обоснования понятия / И. А. Есаулов // Евангельский текст в русской литературе XVIII–XX веков: цитата, реминисценция, мотив, сюжет, жанр : сб. науч. ст. / ред.: В. Н. Захарова. – Петрозаводск : Изд-во ПетрГУ, 1994. – Вып. 1. – С. 378–383.
7. Султанов, К. К. Национальное самосознание и ценностные ориентации литературы / К. К. Султанов. – Москва : ИМЛИ РАН, 2001. – 200 с.
8. Попова, Е. В. Ценностный подход в исследовании литературного творчества : дис. ... д-ра филол. наук. : специальность 10.01.08 «Теория литературы» / Попова Елена Владимировна ; МГУ им. М.В. Ломоносова. – Москва, 2004. – 326 с.
9. Бахтин, М. М. Собрание сочинений : в 7 т. / М. М. Бахтин. – Москва : Русское слово, 1997–2012. – Т. 1 : Философская эстетика 1920-х годов. / М. М. Бахтин. – 2003. – 955 с.
10. Каган, М.С. Системный подход и гуманитарное знание / М.С. Каган.- Л.: Изд-во ЛГУ, 1991. – 383 с.
11. Каган, М.С. Диалоги / М.С. Каган, Е.Г. Соколов. – Спб.: Изд-во СПб.ун-та, 2006. – 304 с.
12. Каган, М.С. Проблемы теории культуры: избранные труды / М.С. Каган. – М.: Юрайт, 2018. – 252 с.

13. Столович, Л.Н. Эстетические и художественные ценности / Л.Н. Столович. – М.: Знание, 1983. – 64 с.
14. Столович, Л.Н. Жизнь – творчество – человек / Л.Н. Столович. – М.: Политиздат, 1985. – 415 с.
15. Выжлецов, Г.П. Искусство как специфическая форма отражения мира / Г.П. Выжлецов. – М.: Знание, 1975. – 95 с.
16. Выжлецов, Г.П. Эстетика в системе философского знания / Г.П. Выжлецов. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1984. – 175 с.
17. Шаўлякова-Барзенка, І.Л. Аксіясфера беларускай літаратуры ХХІ стагоддзя: феномен скрыжавання дыялогаў / І.Л. Барзенка // Национальные культуры в межкультурной коммуникации: с.науч.ст: в 2 ч. – Ч. 2: Национальные формы культуры в процессе межкультурного взаимодействия; редкол.: Э.А. Усовская (отв. ред.) [и др.]. – Минск: Колорград, 2016. – С.454–461.
18. Мележ, І.П. Збор твораў: у 10 т. / І.П. Мележ. – Мінск: Маст. літ., 1979–1985. – Т. 8. – 1983. – 688 с.
19. Барадулін, Р. Журавінка: вершы, пародыі, эпіграмы/ Р. Барадулін. – Мінск : Маст. літ., 1972. – 144 с.
20. Новиков В.И. Книга о пародии / В.И. Новиков. – Москва : Сов. писатель, 1989. – 540 с.
21. Барадулін, Р. Збор твораў: у 5 т. / Рыгор Барадулін. – Мінск : Маст. літ., 1996 – 1999. – Т. 3: паэмы, вершы. – 1999. – 335 с.
22. Барадулін, Р. Збор твораў: у 5 т. / Рыгор Барадулін. – Мінск : Маст. літ., 1996 – 1999. – Т. 2: вершы. – 1998. – 382 с.
23. Караткевіч, У. Збор твораў: у 8 тт. / У. Караткевіч. – Мінск: Маст. літ., 1987–1991. – Т. 1. – 1987. – 431 с.
24. Караткевіч, У.С. Збор твораў: у 8 т. / У.С. Караткевіч. – Мінск: Маст. літ., 1987 – 1990. – Т. 7: Дзікае паляванне караля Стаха: аповесць; “Чорны замак Альшанскі: раман. – 1990. – 574 с.
25. Разанаў, А. Паляванне ў райскай даліне: версэты. Паэмы. Пункціры. Вершаказы. З Веляміра Хлебнікава. Зномы / А. Разанаў. – Мінск: Маст. літ., 1995. – 287 с.
26. Тынянов, Ю.Н. Литературный факт / Ю.Н. Тынянов. – М.: Высш. шк., 1993. – 319 с.

БІБЛІЯГРАФІЯ

Зборнік навуковых артыкулаў

1. Аксиологический диапазон художественной литературы : сб. науч. статей [по материалам междунар. науч. конф.]. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2024. – 394 с.

Манаграфія

1. Крикливец, Е.В. Жанрово-стилевая модификация повести в русской и белорусской реалистической и модернистской прозе второй половины XX века: сравнительно-типологический аспект: монография / Е.В. Крикливец. – 2-е изд., перераб. и доп. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – 219 с.
2. Крикливец, Е.В. Современная белорусская литература о Великой Отечественной войне: традиции, идеология, поэтика: монография / Е.В. Крикливец. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – 160 с.

Раздзел у калектыўнай манаграфіі

1. Навасельцава, Г. В. Жанравая разнастайнасць сучаснага беларускага рамана / Г. В. Навасельцава // Мова, літаратура, культура, фольклор, мистецтво народів світу: універсальне й унікальне : міжнар. проєкт : [кол. моногр.] / ВВП «Мрія-1» ; редкол.: Т. П. Беценко [та ін.] ; за заг. ред. Т. П. Беценко. – Суми, 2021. – С. 243–255. – URL: <https://history.sumy.ua/research/books/> (дата звернення: 30.01.2022).
2. Навасельцава, Г. В. Мастацкая шматграннасць нацыянальнага характару беларуса ў айчынным рамане канца XX стагоддзя / Г. В. Навасельцава // Культурная безпека молодёжи : контекст сохранения традиционных ценностей : монография / Е. В. Давлятова [и др.] ; под ред. Е. В. Давлятовой, Э. И. Рудковского. – Витебск, 2022. – С. 77–95.

Артыкулы ў часопісах, рэкамендаваных ВАК

1. Бароўка, В.Ю. Аксіялагічны патэнцыял рамана “Людзі на балоце” Івана Мележа / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2021. – № 2. – С. 7–10.
2. Бароўка, В.Ю. Аксіялагічны дыяпазон прозы Платона Галавача / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2023. – № 4. – С. 8–12.

3. Бароўка, В.Ю. Аксіялагічны патэнцыял творчасці Францішка Багушэвіча ў асэнсаванні Уладзіміра Караткевіча / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2025. – № 3. – С. 8–11.
4. Бароўка, В.Ю. Аксіясфера даследавання: творчасць і асоба Янкі Купалы ў інтэрпрэтацыі У.А. Калесніка, У.В. Гніламёдава, В.П. Рагойшы / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2022. – № 7. – С.43–46.
5. Бароўка, В.Ю. Аксіясфера мастацкіх твораў у зборніках “На этапах” і “Errata” Максіма Танка / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2022. – № 9. – С. 20–23.
6. Бароўка, В.Ю. Васіль Быкаў пра літаратуру і творчасць беларускіх пісьменнікаў / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2024. – № 5. – С. 9–12.
7. Бароўка, В.Ю. Вобразы пісьменнікаў Беларусі ў паэзіі Людмілы Рублеўскай // Роднае слова. – 2025. – № 7. – С. 34–37.
8. Бароўка, В.Ю. “Жураўліны крык” Васіля Быкава ў кантэксце твораў “ Пядзя зямлі” Рыгора Бакланава і “Апошнія залпы” Юрыя Бондарава / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2025. – № 5. – С. 25–28.
9. Бароўка, В. Ю. “Ліст да П. В. Ластоўскага” як узор беларускай літаратурнай герменеўтыкі пачатку ХХ ст. / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2021. – № 5. – С. 23–26.
10. Бароўка, В.Ю. Мастацкае асэнсаванне Вялікай Айчыннай вайны ў паэзіі Еўдакіі Лось / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2024. – № 3. – С. 7–10.
11. Бароўка, В.Ю. Мастацкія прыярытэты Міхася Стральцова / В. Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2022. – № 2. – С. 14–18.
12. Бароўка, В.Ю. Металітаратурны ракурс у паэзіі Аркадзя Куляшова / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2024. – № 2. – С. 6–9.
13. Бароўка, В.Ю. Падслуханае сэрцам: проза Алены Васілевіч / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2022. – № 12. – С. 45–48.
14. Бароўка, В.Ю. Паспрабаваць спасцігнуць lux veritatis: да 85-годдзя Кастуся Тарасава / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2025. – № 10. – С. 35–38.
15. Бароўка, В.Ю. Першая сусветная вайна ў творах “На імперыялістычнай вайне” Максіма Гарэцкага і “На Заходнім фронце без змен” Эрыха Марыі Рэмарка / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2023. – № 2. – С. 43–46.
16. Бароўка, В.Ю. Фенаменальнасць прыгодніцкіх аповесцей Янкі Маўра 1920-х гг. / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2023. – № 5. – С. 4–8.
17. Бароўка, В.Ю. Феномен мастацкага эксперымента: “Чорны замак Альшанскі” Уладзіміра Караткевіча / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2025. – № 10. – С. 8–11.

18. Бароўка, В.Ю. Экфрасіс у вершах Рыгора Барадуліна / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2025. – № 2. – С. 35–38.
19. Бароўка, В.Ю. Эстэтычна-аксіялагічныя імператывы Вацлава Ластоўскага / В.Ю. Бароўка // Роднае слова. – 2023. – № 11. – С. 30–33.
20. Гладкова, А.А. Военная лирика Г. Шакулова как средство патриотического воспитания юношества / А. А. Гладкова // Ученые записки УО “ВГУ имени П. М. Машерова” : сборник научных трудов. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова. – 2025. – Т. 41. – С. 112–115.
21. Гладкова, А.А. Мотив детского страдания в творчестве Ф. Достоевского и белорусских писателей начала XX века / А.А. Гладкова // Известия Волгоградского государственного педагогического университета. Педагогические науки. Филологические науки. – 2025. - № 4 (197). – С. 175–179.
22. Гладкова, А.А. Полиэтнический социум в романе В. Гомулицкого «На белорусских просторах» / А.А. Гладкова / Веснік Брэсцкага ўніверсітэта. Серыя 3. – 2022. – №1. – С. 21–25.
23. Гладкова, Г.А. Асэнсаванне ментальнасці беларусаў-літвінаў у апавесці В. Гамуліцкага “Na rozlogach bialoruskich” / Г. А. Гладкова // Ученые записки УО “ВГУ имени П. М. Машерова”, 2021. – Т. 33. – С. 184–189.
24. Гладкова, Г.А. Сучасныя метадычныя аспекты вывучэння беларускай драматургіі ў Х–ХІ класах / Г. А. Гладкова // Беларуская мова і літаратура. – 2024. – № 8. – С. 56–61.
25. Гладкова, Г.А. Вобраз Эміліі Плятэр у мастацкай літаратуры / Г.А. Гладкова // Учён. зап. УО “ВГУ им. П. М. Машерова” : сб. науч. трудов. – 2023. – Т. 37. – С. 143–146.
26. Гладкова, Г.А. Мастацкае ўвасабленне вобраза палкоўніка Аляксандра Лісоўскага і дзейнасці яго атрадаў у творах беларускіх і польскіх пісьменнікаў / Г.А. Гладкова // Известия Гомельского государственного университета имени Ф. Скорины. – 2022. – № 4 (133). – С. 93–97.
27. Гладкова, Г.А. Мастацкая рэцэпцыя гісторыі XVI стагоддзя ў трылогіі Яна Кантрымовіча-Агінскага «W promieniach słońca»: узяцце Полацка / Г.А.Гладкова // Веснік Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта. Серыя А. Гуманітарныя навукі. – 2022. – № 2 (64). – С. 14–18.
28. Крикливец, Е.В. Неомифологические способы воплощения темы наставничества в романах Мариам Петросян «Дом, в котором...» и Виктора Козько «Хроніка дзетдомаўскага саду» / Е.В. Крикливец // Вестник Томского государственного

педагогического университета. – Томск: ТГПУ, 2024. – Вып. 1 (231). – С. 132–140. DOI: 10.23951/1609-624X-2024-1-132-140.

29. Крикливец, Е.В. Способы художественного осмысления исторической памяти в современной белорусской прозе о Великой Отечественной войне / Е.В. Крикливец // Библиотечный мир: научно-популярный журнал. – 2025. – № 4. – С. 60–65.

30. Крыклівец, А.У. Дыялектыка народнай свядомасці ў рамане «Вайна» Уладзіміра Гніламедава / А.У. Крыклівец // Роднае слова. – 2024. – № 9. – С. 7–12.

31. Навасельцава, Г. Аксіялагічны патэнцыял дэтэктыўнага рамана Уладзіміра Караткевіча / Г. Навасельцава // Роднае слова. – 2025. – № 10. – С. 4–7.

32. Навасельцава, Г. Аксіялагічны патэнцыял раманаў Віктара Казько / Г. Навасельцава // Роднае слова. – 2025. – № 4. – С. 3–6.

33. Навасельцава, Г. Аксіясфера рамана-фантазмагорыі ў айчыннай прозе / Г. Навасельцава // Роднае слова. – 2024. – № 8. – С. 30–33.

34. Навасельцава, Г. Вобраз адмоўнага героя ў рамане Івана Пташнікава / Г. Навасельцава // Роднае слова. – 2022. – № 10. – С. 39–43.

35. Навасельцава, Г. Жанравы сінтэз у раманах Пятра Васючэнкі / Г. Навасельцава. – Беларуская думка. – 2021. – № 9. – С. 98–103.

36. Навасельцава, Г. Класіка ў сучасным прачытанні: пра кнігу “Максім Танк. Асоба, паэзія, лёс” М. Мікуліча / Г. Навасельцава // Роднае слова. – 2024. – № 2. – С. 56–58.

37. Навасельцава, Г. Лірычны раман «Птушкі і гнёзды» Янкі Брыля як актуальная жанравая мадэль у беларускай прозе першай паловы 1960-х гадоў / Г. Навасельцава // Роднае слова. – 2022. – № 8. – С. 52–55.

38. Навасельцава, Г. Мастацкае асэнсаванне асобы пісьменніка і грамадскай рэчаіснасці пачатку XX стагоддзя ў беларускім рамане 1980–1990-х гадоў / Г. Навасельцава // Беларуская думка. – 2022. – № 9. – С. 89–95.

39. Навасельцава, Г. Мастацкае асэнсаванне каштоўнасці чалавечага жыцця і воінскага абавязку ў беларускім ваенным рамане / Г. Навасельцава // Роднае слова. – 2024. – № 6. – С. 3–7.

40. Навасельцава, Г. Эстэтычнае спасціжэнне літаратурнай і навуковай дзейнасці ў беларускім рамане канца XX стагоддзя / Г. Навасельцава // Беларуская думка. – 2023. – № 10. – С. 98–104.

41. Навасельцава, Г.В. Мастацкая рэцэпцыя творчай асобы ў беларускім рамане канца XX – пачатку XXI стагоддзя / Г. В. Навасельцава // Slavica Nitriensia. – 2021. – № 2. – Р. 32–41.

42. Навасельцава, Г.В. Мастацкае ўзнаўленне змястоўнай формы гатычнага рамана і рамана-хорару ў сучаснай беларускай прозе / Г.В. Навасельцава // Полымя. – 2023. – № 6. – С. 94–100.

43. Навасельцава, Г.В. Мастацкая рэцэпцыя міфалагічнага героя ў сучасным беларускім рамане / Г. В. Навасельцава // Восточнославянская филология : сб. науч. тр. / М-во образования и науки ДНР, Горлов. ин-т иностр. яз. ; редкол.: С. А. Кочетова (отв. ред.) [и др.]. – Горловка, 2021. – Вып. 13 (37) : Литературоведение. – С. 114–123.

44. Навасельцава, Г.В. Раман-нарыс у творчасці Ягора Конева і Анатоля Бутэвіча / Г. В. Навасельцава // Полымя. – 2021. – № 3. – С. 114–120.

45. Навасельцава, Г.В. Спазнаючы эпоху XX стагоддзя : [рэцэнзія] / Г. В. Навасельцава // Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Серыя гуманітарных навук. – 2025. – Т. 70. № 3. – С. 263–264.

46. Навасельцава, Г.В. Станаўленне асобы ў рамане Уладзіміра Гніламедава «Праўда жыве пасярэдзіне» / Г.В. Навасельцава // Полымя. – 2023. – № 4. – С. 100–104.

47. Навасельцава, Г.В. Фоталетапіс жыцця і творчасці Максіма Танка / Г.В. Навасельцава // Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Серыя гуманітарных навук. – 2023. – Т. 68, № 1. – С. 75–77.

48. Падстаўленка, В.Ф. Душа Максіма Багдановіча : літаратурна-музычная кампазіцыя / В.Ф. Падстаўленка // Роднае слова. – 2021. – № 12. – С. 28–29.

49. Падстаўленка, В.Ф. Вобраз чарадзея-міфічнага выратавальніка ў казках У. Караткевіча / В.Ф. Падстаўленка // Роднае слова. – 2023. – № 4. – С. 17–19.

50. Падстаўленка, В.Ф. Мастацкая спецыфіка і роля пейзажу ў казачнай прозе Уладзіміра Караткевіча / В. Ф. Падстаўленка // Беларуская мова і літаратура. – 2025. – № 7. – С. 56–63.

51. Падстаўленка, В.Ф. «Млечны шлях клікаў да сябе...» : архетып падарожжа ў зборніку «Жаласлівая каралеўна» Пятра Васючэнкі / В.Ф. Падстаўленка // Роднае слова. – 2024. – № 2. – С. 49–52.

52. Падстаўленка, В.Ф. “Можа, так мы навучым разумець голас зямлі”: Мастацкія адметнасці зборніка “Таямніца закінутай хаты” Алены Масла / В. Ф. Падстаўленка // Роднае слова. – 2022. – № 2. – С. 41–43.

53. Падстаўленка, В.Ф. Талент... з ветрыкам у галаве: тыпалогія вобраза дзівака ў аповяданнях Аляксея Дударова / В.Ф. Падстаўленка // Роднае слова. – 2025. – №6. – С. 11–14.

54. Падстаўленка, В.Ф. Энігматычны свет казкі “Вужыная каралева” Уладзіміра Караткевіча / В.Ф. Падстаўленка // Роднае слова. – 2022. – № 1. – С. 14–16.

Матэрыялы ў навуковых зборніках

1. Бароўка, В.Ю. Аксіялагічныя арыенціры даследавання ў навуковых працах В. А. Каваленкі / В.Ю. Бароўка // Беларуская літаратура і літаратуразнаўства : зборнік навуковых артыкулаў : да 90-годдзя Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы / Нац. акад. навук Беларусі [і інш.] ; уклад. Н. В. Якавенка ; навук. рэд. І. В. Саверчанка. – Мінск, 2022. – С. 74–78.

2. Бароўка, В.Ю. Аксіясфера літаратурна-герменеўтычнага ракурсу ў беларускай прозе XX – пачатку XXI стагоддзя / В.Ю. Бароўка // Аксиологический диапазон художественной литературы : сб. науч. ст. / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред. С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 39–44.

3. Бароўка, В.Ю. Аксіясфера рэцэпцыі мастацкай спадчыны: І. Мележ і французская літаратура = The axiosphere of the reception of artistic heritage: I. Melezh and French literature / В. Ю. Бароўка // Французский язык на перекрестке культур: актуальные вопросы и перспективы исследования : сборник статей. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2021. – С. 52–56.

4. Бароўка, В.Ю. Аксіясфера салдата Першай сусветнай вайны ў творах “На імперыялістычнай вайне” М. Гарэцкага і “На заходнім фронце без змен” Э. М. Рэмарка / В. Ю. Бароўка // Актуальные проблемы источниковедения : материалы VI Международной научно-практической конференции, Витебск, 23-24 апреля 2021 г.. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2021. – С. 265–267.

5. Бароўка, В.Ю. Беларуская літаратурная герменеўтыка: генезіс і вектары развіцця / В.Ю. Бароўка // Традыцыі і сучасны стан культуры і мастацтваў : зб. навук. арт. Вып. 3 / гал. рэд. А. І. Лакотка; Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі. – Мінск, 2022. – С. 294–297.

6. Бароўка, В.Ю. Вянок парадыйных санетаў у беларускай літаратуры як аксіялагічны феномен / В.Ю. Бароўка // Беларуская літаратура на сучасным этапе: аўтар, герой, чытач : зб. навук. арт.: да 85-годдзя з дня нарадж. акад. У.В. Гніламедава / Нац. акад. навук Беларусі [і інш.] ; уклад. К.В. Часнакова; навук. рэд. М.У. Мікуліч. – Мінск : Беларус. навука, 2023. – С. 219–224.

7. Бароўка, В.Ю. Мастацкая аксіясфера “Палескай хронікі” І. Мележа / В. Ю. Бароўка // Białorutenistyka Białostocka. – 2021. – Т. 13. – S. 63–74.

8. Бароўка, В.Ю. Мастацкая аксіясфера Максіма Танка праз прызму прэцэдэнтных імёнаў класікаў сусветнай літаратуры / В.Ю. Бароўка // Региональная

ономастика: сб. ст.; редкол.: Ю.В. Дулова [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 14–18.

9. Бароўка, В.Ю. Прэцэдэнтныя імёны дзеячаў культуры ў паэзіі Максіма Танка: семантыка-функцыянальны план / В. Ю. Бароўка // Региональная ономастика: проблемы и перспективы изучения: сб. науч. ст.; под науч.ред. А.М. Мезенко. – Витебск, 2022. – С. 201–204.

10. Бароўка, В.Ю. Эпіграфы з твораў французскіх аўтараў як сродак выяўлення мастацкай аксіясферы М. Багдановіча ў зборніку “Вянок” / В. Ю. Бароўка // Французский язык на перекрестке культур: актуальные вопросы и перспективы исследования : сборник статей / сост. Е.Н. Яковлева-Юрчак. – Витебск, 2022. – С 66–71.

11. Боровко, В.Ю. Семантико-функциональный план стихотворений, посвящённых литераторам, в белорусской поэзии XIX – начала XX века , В.Ю. Боровко // Наука. Образование. Культура: сб. статей участников международной научно-практ. конф., посвященной 31 годовщине Комратского государственного университета (Молдова): в 3 т ; науч. комитет: Захария С.К. [и др.]. – Комрат: Комрат.гос.ун-т, 2022. – Т. 3: Филология. История и философия. Культура и искусство. – С. 224–228.

12. Вараб’ёва, А.Д. Аксіялагічны патэнцыял рамана “Рэвізія” А. Федарэнкі / А. Д. Вараб’ёва // Классика и современность в изящной словесности XIX–XXI столетий : электрон. сб. материалов Междунар. заоч. студен. науч.-практ. конф., Брест, 28 февр. 2025 г. / Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина ; редкол.: Л. В. Скибицкая (отв. ред.) [и др.]. – Брест : БрГУ, 2025 – URL: <https://rep.brsu.by/handle/123456789/10496>. – С. 63–67.

13. Гладкова, А.А. Интерпретация деятельности франкмасонства в творчестве Ш. Монселе / А. А. Гладкова // Гладкова А. А. Интерпретация деятельности франкмасонства в творчестве Ш. Монселе = Interpretation of the activity of freemasonry in the work of Sh. Monselet / А. А. Гладкова // Французский язык на перекрестке культур: актуальные вопросы и перспективы исследования : сборник статей. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2021. – С. 56–60.

14. Гладкова, А.А. Образ Эдит Пиаф в современной русской литературе / А.А.Гладкова // Французский язык на перекрестке культур: актуальные вопросы и перспективы исследования : сборник статей / сост. Е.Н. Яковлева-Юрчак. – Витебск, 2022. – С 71–76.

15. Гладкова, Г.А. [Рэц.]: Рэц. на кн.: Бароўка, В. Ю. Аксіялогія беларускай літаратуры: манаграфія / В. Ю. Бароўка. – Віцебск: Выд-ва Віцеб. дзярж. ун-та, 2020. – 184 с. / Г. А. Гладкова // Białorutenistyka Białostocka. – 2021. – Т. 13. – S. 393–397.

16. Гладкова, Г.А. Выхаваўчы патэнцыял твораў Г. Марчука ў школьным выкладанні беларускай літаратуры / Г.А. Гладкова // Аксиологический диапазон художественной литературы : сб. науч. ст. / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред. С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 72–77.

17. Гладкова, Г.А. Духоўная і матэрыяльная культура беларусаў на старонках аповесці В. Гамуліцкага “На беларускіх разлогах” / Г.А.Гладкова // Традыцыі і сучасны стан культуры і мастацтваў : зб. навук. арт. Вып. 3 / гал. рэд. А. І. Лакотка; Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі. – Мінск, 2022. – С.351–355.

18. Гладкова, Г.А. Ідэал асобы ў гістарычнай пенталогіі З. Качкоўскага “Sodalis Marianus” / Г. А. Гладкова // Мова, літаратура, культура, фольклор, мистецтво народів світу: універсальне й унікальне: Міжнародний проєкт. Колективна монографія : самостійне електронне видання / Т. П. Беценко, С. А. Шуляк, В. О. Артюх, І. А. Швед, І. П. Мозговий та ін.; за заг. ред. Т. П. Беценко. – Суми, 2021. – С. 208–216.

19. Гладкова, Г.А. Рэпрэзентацыя дыялога культур у аповесці В.Гамуліцкага “Na rozłogach białoruskich” / Г.А. Гладкова // М.М. Бахцін у Віцебску праз 100 гадоў: ідэі ў сучаснай навуцы : манаграфія / Г.Я. Аксянчук [і інш.] ; пад навук. рэд. А.Ф.падстаўленкі. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 54–61.

20. Гладкова, Г.А. Этнаграфічныя замалёўкі ў аповесці Я. Коласа “У палескай глушы” і рамане В. Гамуліцкага “На беларускіх разлогах” / Г.А. Гладкова // Беларуская літаратура на сучасным этапе: аўтар, герой, чытач : зб. навук. арт.: да 85-годдзя з дня нарадж. акад. У.В. Гніламедава / Нац. акад. навук Беларусі [і інш.] ; уклад. К.В. Часнакова; навук. рэд. М.У. Мікуліч. – Мінск : Беларус. навука, 2023. – С. 193–198.

21. Крикливец, Е.В. Великая Отечественная война в современной белорусской прозе: литературная рефлексия и творческий поиск / Е.В. Крикливец // Эхо Астафьева: актуальность творческого наследия (к 100-летию со дня рождения писателя). Сборник статей / отв. ред. Н.В. Ковтун. – Санкт-Петербург: РХГА, 2024. – С. 78–86.

22. Крикливец, Е.В. Диалектика сознания как определяющая форма психологического анализа в повести В. Белова «Привычное дело» и в романе В. Гниломедова «Война» / Е.В. Крикливец // Беловский сборник. Вып. 10 / Вологодская областная универсальная научная библиотека имени И.В. Бабушкина, Вологодский государственный университет; под общей редакцией С.Ю. Баранова; составитель Баранов С.Ю. – Вологда: ВОУНБ, 2025. – С. 33–40.

23. Крикливец, Е.В. Социальные и культурные импликации исторической памяти в современной белорусской прозе о Великой Отечественной войне / Е. В. Крикливец // Аксиологический диапазон художественной литературы : сб. науч. ст. / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред. С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 169–175.

24. Навасельцава, Г.В. Аксиясфера раманаў В. Карамазава і В. Казько / Г. В. Навасельцава // Аксиологический диапазон художественной литературы : сб. науч. ст. / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред. С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 228–233.

25. Навасельцава, Г.В. Жанравая мадэль сучаснага беларускага рамана / Г. В. Навасельцава // Традыцыі і сучасны стан культуры і мастацтваў : зб. навук. арт. Вып. 3 / гал. рэд. А. І. Лакотка; Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі. – Мінск, 2022. – С. 485–489.

26. Навасельцава, Г.В. Ідэал творчай асобы як эстэтычна-аксіялагічны арыенцір у раманах У. Караткевіча і А. Асіпенкі / Г. В. Навасельцава // «Высокія арбіты грамадзянскасці»: гісторыя, лёс, асоба : да 80-годдзя чл.-кар. НАН Беларусі С. С. Лаўшука : зб. навук. арт. [па матэрыялах міжнар. навук. канф., Мінск, 30–31 ліп. 2024 г.] / Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Ін-т літаратуразнаўства імя Янкі Купалы ; уклад. А. А. Бараноўскі. – Мінск, 2025. – С. 192–197.

27. Навасельцава, Г.В. Мастацкае ўзнаўленне жанравага канона ў сучасным беларускім рамане / Г. В. Навасельцава // Беларуская літаратура і літаратуразнаўства : зборнік навуковых артыкулаў : да 90-годдзя Інстытута літаратуразнаўства імя Янкі Купалы / Нац. акад. навук Беларусі [і інш.] ; уклад. Н. В. Якавенка ; навук. рэд. І. В. Саверчанка. – Мінск, 2022. – С. 143–148.

28. Навасельцава, Г.В. Мастацкая рэцэпцыя асобы класіка ў рамане-эсэ і рамане-даследаванні / Г.В. Навасельцава // Творчая спадчына Янкі Купалы і Якуба Коласа ў эпоху інфармацыйных тэхналогій: зборнік навуковых артыкулаў : да 140-годдзя з дня нараджэння класікаў беларускай літаратуры. – Мінск : Беларус. навука, 2023. – С. 243–249.

29. Навасельцава, Г.В. Раман выхавання ў сучаснай беларускай прозе / Г. В. Навасельцава // М.М. Бахцін у Віцебску праз 100 гадоў: ідэі ў сучаснай навуцы : манаграфія / Г.Я. Аксянчук [і інш.] ; пад навук. рэд. В.Ф. Падстаўленкі. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 71–86.

Матэрыялы навуковых канферэнцый

1. Бароўка, В.Ю. Аксіялогія інтэрпрэтацыі: вобраз пушкінскага Сальеры ў асэнсаванні беларускіх пісьменнікаў / В. Ю. Бароўка // Наука – образованию, производству, экономике: матер. 73 Региональн. науч.-практ. конф. преподавателей, науч. сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2021. – С. – С.196–198.
2. Бароўка, В.Ю. Аксіясфера беларускай літаратуры праз прызму асэнсавання паэтамі помнікаў італьянскай культуры / В.Ю. Бароўка // Охрана и популяризация культурного наследия: мировой и отечественный опыт : материалы II Международной научно-практической конференции, посвящённой Году мира и созидания, Витебск, 26–27 октября 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: А. Н. Дулов (отв. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 29–32.
3. Бароўка, В.Ю. Аксіясфера салдата Першай сусветнай вайны ў творах “На імперыялістычнай вайне” М. Гарэцкага і “На Заходнім фронце без змен” Э.М. Рэмарка / В. Ю. Бароўка // Актуальные проблемы источниковедения: материалы VI междунар. науч. конф., г. Витебск, 23–24 апр. 2021 г. / Витеб. гос. ун-т: редкол.: А.Н. Дулов (отв. ред.) [и др.]. – Витебск, 2021. – С. 265–268.
4. Бароўка, В.Ю. Антрапонімы ў аповесці “Бульба” І. Навуменкі: семантыка-аксіялагічны план / В.Ю. Бароўка // Региональная ономастика: проблемы и перспективы изучения: сб. науч. ст.; редкол.: Т.П. Слесарева [и др.]. – Витебск, 2025. – С. 10–15.
5. Бароўка, В.Ю. Віцебск у творчасці У. Караткевіча: аксіясфера асэнсавання, жанравы дыяпазон / В.Ю. Бароўка // Віцебскі край : матэрыялы X Міжнарод. навукова-практ. канф. / Віцебск, 23–24 ліст. 2024 г. / Цэнтр дасл. бел. культуры, мовы і літ. НАНБ; Віцеб. абл. бібл., Віцеб. абл. музей, Віцеб. дзярж. ун-т; рэдкал.: Т.М. Адамян (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Нац. бібліятэка Беларусі, 2025. – Т. 10. – С. 458–463.
6. Бароўка, В.Ю. Віцебскія рэаліі 1920-х гадоў у апавяданні “Зварот” Янкі Нёманскага: аксіялогія пераходнага часу / В.Ю. Бароўка // Віцебскі край : матэрыялы VI Міжнар. навук.-практ. канф., прысвеч. 75-годдзю перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, Віцебск, 19 ліст. 2020 г. / Віцеб. абл. бібліятэка, Віцеб. абл. музей, Віцеб. дзярж. ун-т; рэдкал.: Т.М. Адамян (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2021. – Т. 6. – С. 352–357.
7. Бароўка, В.Ю. Дыялог з класікай у рамане Уладзіміра Караткевіча “Чорны замак Альшанскі” / В. Ю. Бароўка // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Мижнар. навук.-практ. канф., Віцебск, 23–24 кастр. 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г. К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2024. – С. 32–37.

8. Бароўка, В.Ю. Мастацкая мемарыялізацыя Усяслава Чарадзея ў рамане “След ваўкалака” Леаніда Дайнекі / В.Ю. Бароўка // Віцебскі край : матэрыялы VIII Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «Віцебскі край», прысвечанай Году гістарычнай памяці, 24 лістапада 2022 г., Віцебск / Дзяржаўная ўстанова “Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна”, Дзяржаўная навуковая ўстанова “Інстытут гісторыі НАН Беларусі”, Установа культуры “Віцебскі абласны краязнаўчы музей” ; уклад. Л. І. Рагачова ; рэдкал.: Т. М. Адамян (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2023. – Т. 8. – С. 411–415.

9. Бароўка, В.Ю. Паэзія як сродак асэнсавання этнакультурнай асаблівасці: на матэрыяле кнігі паэзіі “Вечалле” Рыгора Барадуліна / В. Ю. Бароўка // Беларускае Падзвінне: вопыт, методыка, вынікі палявых даследаванняў (да адукацыйных традыцый Полацк. езуіцк. калегіума, акадэміі): зб.матэрыялаў V Міжнароднай навук. канф., г. Полацк, 15–16 крас. 2021 г. / Полацк. дзярж. ун-т; пад агульн. рэд. А.І. Корсак (адк. рэд.). – Наваполацк, 2021. – С. 131–133.

10. Вараб’ёва, А. Д. Аксіясфера ўзаемаадносін творчай асобы з грамадствам у рамане У. Караткевіча «Леаніды не вернуцца да Зямлі» / А. Д. Вараб’ёва // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XIII Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 25 апреля 2025 года : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т. – Витебск, 2025. – Т. 1. – С. 260–262.

11. Васільева, С.Г. Творчасць М. Багдановіча як аб’ект сучаснай даследчыцкай увагі / С.Г. Васільева // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні «Жыццё, адданае Слову» : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2022. – С. 228–231.

12. Гладкова А.А. Анализ художественного текста как способ диагностики аксиологических ориентиров современной молодёжи в условиях информационного общества / А.А. Гладкова // Информационное общество и духовная культура молодёжи : материалы международной научно-практической конференции, Витебск, 1 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: А.А. Лазаревич (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 185–188.

13. Гладкова, А.А. Образ матери в рассказах Лу Синя “Завтра” и Л. Андреева “Великан” / А.А. Гладкова // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс] : материалы 75 Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 3 марта 2023 г. / Витеб. гос.

ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 243–246.

14. Гладкова, А.А. Образ собора в европейской литературе XIX–XX веков / А.А. Гладкова // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2022. – С. 168–169.

15. Гладкова, А.А. Поэтические образы «Книги песен» / А. А. Гладкова // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Регион. науч.-практ. конф. преподавателей, науч. сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2021. – С. 209–210.

16. Гладкова, А.А. Шарковщина литературная: обзор творческого наследия писателей региона / А.А. Гладкова // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 77-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 28 февраля 2025 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2025. – С. 183–186.

17. Гладкова, Г.А. Адлюстраванне гісторыі краіны праз лёс сям’і ў рамане Т. Я. Папі «Wpuki» / Г. А. Гладкова // Віцебскі край : матэрыялы VI Міжнар. навук.-практ. канф., прысвечанай 75-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, Віцебск, 19 лістап. 2020 г. / Віцеб. абл. б-ка; Віцеб. дзярж. ун-т; рэдкал.: Т. М. Адамян (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2021. – Т. 6. – С. 356–360.

18. Гладкова, Г.А. Адлюстраванне становішча літвінскай шляхты ў рамане Евы Фялінскай “Пляменніца і цётка” / Г.А. Гладкова // Актуальныя праблемы істочніковедення : материалы VII Международной научно-практической конференции, Витебск, 27–29 апреля 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: А.Н. Дулов и М.Ф. Румянцева (отв. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 2. – С. 48–50.

19. Гладкова, Г.А. Гастронамічны код рамана У. Караткевіча “Чорны замак Альшанскі” / Г. А. Гладкова // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 183–186.

20. Гладкова, Г.А. Гісторыя Лістападаўскага паўстання 1830–1831 гг. на старонках кнігі Л. Патоцкага “Казімір з Трускова, ці Першы і апошні літоўскі паўстанец” /

Г.А. Гладкова // Віцебскі край : матэрыялы VIII Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі “Віцебскі край”, прысвечанай Году гістарычнай памяці, 24 лістапада 2022 г., Віцебск / Дзяржаўная ўстанова “Віцебская абласная бібліятэка імя У. І. Леніна”, Дзяржаўная навуковая ўстанова “Інстытут гісторыі НАН Беларусі”, Установа культуры “Віцебскі абласны краязнаўчы музей” ; уклад. Л. І. Рагачова ; рэдкал.: Т. М. Адамян (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2023. – Т. 8. – С. 425–429.

21. Гладкова, Г.А. Інтэрпрэтацыя вобраза А. Лісоўскага і дзейнасці лісоўчыкаў у замежных і беларускіх гістарычных і літаратурных крыніцах / Г. А. Гладкова // Актуальныя праблемы істочніковедзення : матэрыялы VI Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23-24 красавіка 2021 г.. – Віцебск : ВГУ імя П. М. Машэрава, 2021. – С. 190–192.

22. Гладкова, Г.А. Полацкая гісторыя XVI стагоддзя у прозе Я. Кантрымовіча-Агінскага / Г.А. Гладкова // Віцебскі край : матэрыялы VII Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі “Віцебскі край”, прысвечанай 75-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, 25 лістапада 2021 г., Віцебск / Дзяржаўная ўстанова «Віцебская абласная бібліятэка імя У.І. Леніна», установа адукацыі «Віцебскі дзяржаўны ўніверсітэт імя П. М. Машэрава», кафедра гісторыі Беларусі ; рэдкал.: Т. М. Адамян (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2022. – Т. 7. – С. 488–492.

23. Гладкова, Г.А. Развіццё маўлення вучняў на ўроках беларускай літаратуры ў Х–ХІ класах/ Г. А. Гладкова // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнар. навук.-практ. канф., Віцебск, 23–24 крас. 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г. К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2024. – С. 93–98.

24. Гладкова, Г.А. Рамантызацыя нацыянальнай гісторыі ў рамане Л.Дайнекі “Пра лісоўчыка, злога хлопчыка” / Г.А.Гладкова // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, аддае Слоў” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2022. – С. 231–235.

25. Крикливец, Е.В. Антология стихов о Витебске «Память города» как литературно-просветительский проект / Е. В. Крикливец // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е. Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2021. – С. 229–230.

26. Крикливец, Е.В. Великая Отечественная война в русской и белорусской прозе рубежа XX–XXI веков: особенности литературной рефлексии / Е. В. Крикливец // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С.217–220.

27. Крикливец, Е.В. Современная белорусская поэзия о Великой Отечественной войне: традиции и авторский поиск / Е. В. Крикливец // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Мижнар. навук.-практ. канф., Віцебск, 23–24 кастр. 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г. К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2024. – С. 138–144.

28. Навасельцава, Г.В. Аксіялагічны патэнцыял раманаў У. Дамашэвіча і У. Рубанава / Г. В. Навасельцава // Искусство слова в диалоге культур: новое коммуникационное измерение [Электронный ресурс] : электрон. сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф., Брест, 22 марта 2024 г. / Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина ; редкол.: Л. В. Скибицкая (отв. ред.) [и др.]. – Брест : БрГУ, 2024. – С. 78–81. – URL: <http://rep.brsu.by/handle/123456789/10132> (дата обращения: 14.11.2024).

29. Навасельцава, Г.В. Аксіясфера рамана Пятра Васючэнка / Г. В. Навасельцава // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Мижнар. навук.-практ. канф., Віцебск, 23–24 кастр. 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г. К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2024. – С. 182–189.

30. Навасельцава, Г.В. Аксіясфера ўзаемаадносін творчай асобы з грамадствам і асяроддзем у беларускім рамане 1960–1970-х гадоў / Г. В. Навасельцава // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 231–233.

31. Навасельцава, Г.В. Дынаміка змястоўнай формы рамана ў творчай спадчыне Івана Шамякіна / Г. В. Навасельцава // Іван Шамякін – пісьменнік, акадэмік, грамадскі дзеяч : да 100-годдзя з дня нараджэння нар. пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна : матэрыялы адкр. навук.-практ. семінара, Мінск, 18 лют. 2021 г. / Беларус. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Т. І. Шамякіна (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2021. – С. 78–87.

32. Навасельцава, Г.В. Мастацкая рэцэпцыя міфалагічнага героя ў сучасным беларускім рамане / Г. В. Навасельцава // Искусство слова в диалоге культур: проблемы рецепции [Электронный ресурс] : электрон. сб. материалов Междунар. науч.-практ. конф.,

Брест, 10 марта 2022 г. / Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина ; редкол.: Л. В. Скибицкая (отв. ред.) [и др.]. – Брест, 2022. – С. 112–116.

33. Навасельцава, Г.В. Раман-даследаванне “Каханне і смерць, або Лёс Максіма Багдановіча” Яўгена Міклашэўскага як адметная змястоўная форма творчага ўзнаўлення біяграфіі пісьменніка / Г. В. Навасельцава // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, аддае Слово” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С. В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2022. – С. 252–255.

34. Навасельцава, Г.В. Раман-эсэ Кастуся Цвіркi «Воўчая выспа» ў кантэксце сучаснай беларускай літаратуры / Г. В. Навасельцава // Віцебскі край : матэрыялы VI Міжнар. навук.-практ. канф., прысвечанай 75-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, Віцебск, 19 лістап. 2020 г. / Віцеб. абл. б-ка; Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Т. М. Адамян (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск, 2021. – Т. 6. – С. 373–377.

35. Новосельцева, А.В. Философия экологии в романе Виктора Казько и Виктора Мартиновича / А. В. Новосельцева // Инновационно-инвестиционный фундамент развития экономики общества и государства: от научных разработок к практике : сборник научных статей по итогам международной научно-практической конференции, Санкт-Петербург, 27–28 декабря 2021 г. / Санкт-Петербургский Центр Системного Анализа ; редкол.: Н. В. Войтоловский [и др.]. – СПб., 2021. – С. 107–109.

36. Новосельцева, А.В. Художественная репрезентация писателя-классика в белорусском романе / А. В. Новосельцева // Система знаний: процессы развития соврем. науч. мысли : сб. науч. тр. / редкол.: Н. Ф. Муратова [и др.]. – Казань, 2021. – С. 60–65.

37. Падстаўленка, В.Ф. “Выпадковы” герой-выратавальнік у казках У. Караткевіча як пасіянарны тып / В. Ф. Падстаўленка // // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнар. навук.-практ. канф., Віцебск, 23–24 кастр. 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г. К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск, 2024. – С. 197–201.

38. Падстаўленка, В.Ф. Вынікі аксіялагічнай градацыі ў казачным сюжэце / В. Ф. Падстаўленка // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2022. – С. 201–203.

39. Падстаўленка, В.Ф. Казка “Зоркавед і золата” Л. Рублеўскай у сусветным культурным полі / В. Ф. Падстаўленка // Наука – образованию, производству, экономике :

материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2024. – С. 234–235.

40. Падстаўленка, В.Ф. Фларыстычны акцэнт у паэтычным свеце С. Ясеніна і Т. Кляшторнага / В. Ф. Падстаўленка // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е. Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2021. – С. 248–249.

41. Яромава, Д.У. Аксіясфера рамана Людмілы Рублеўскай «Авантуры Пранціша Вырвіча, здрадніка і канфедэрата» / Д. У. Яромава // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 269–272.

42. Яромава, Д.У. Раман “Авантуры Вырвіча з банды Чорнага Доктара” Л. Рублеўскай у сістэме пазакласнага чытання ў 11 класе / Д. У. Яромава ; навук. кіраўн. Г.В. Навасельцава // На пороге открытий [Электронный ресурс] : материалы III Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов, Витебск, 19 декабря 2023 г. : текстовое электронное издание. – Витебск, 2024. – С. 267–269.

Вучэбна-метадычныя выданні:

1. Навасельцава, Г.В. Жанр рамана ў літаратуразнаўстве і літаратуры : метадычныя рэкамендацыі / Г. В. Навасельцава. – Віцебск : Выд-ва Віцеб. дзярж. ун-та, 2021. – 42 с.

2. Навасельцава, Г.В. Методыка літаратурнай творчасці : метадычныя рэкамендацыі / Г. В. Навасельцава. – Віцебск : ВДУ імя П. М. Машэрава, 2022. – 40 с.

3. Навасельцава, Г.В. Творчая індывідуальнасць літаратурнага супрацоўніка сучасных СМІ : метадычныя рэкамендацыі / Г. В. Навасельцава. – Віцебск : ВДУ імя П. М. Машэрава. – 2025. – 43 с.

4. Навасельцава, Г.В. Увасабленне аксіясферы рамана пра Вялікую Айчынную вайну ў іншых відах мастацтва : метад. рэкамендацыі / Г. В. Навасельцава. – Віцебск : ВДУ імя П. М. Машэрава, 2024. – 35 с.

5. Спецкурсы і спецсемінары па беларускай літаратуры для спецыяльнасці 1-21 05 01 Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць) : вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне / склад.: Г.А. Гладкова, Г. В. Навасельцава, В.Ф. Падстаўленка. – Віцебск : ВДУ імя П. М. Машэрава, 2022. – 70 с.

Аўтарэферат дысертацыі

1. Крикливец, Е.В. Жанрово-стилевая модификация повести в русской и белорусской реалистической и модернистской прозе второй половины XX века: сравнительно-типологический аспект : автореф. дис. ... д-ра филол. наук : 10.01.02; 10.01.01 / Е.В. Крикливец ; БГУ. – Минск, 2021. – 48 с.

Матэрыялы ў мастацкіх часопісах

1. Навасельцава, Г. Дарога, закалыханая жытам, расквечаная фотаздымкамі... [рэцэнзія] / Г. Навасельцава // Маладосць. – 2022. – № 11. – С. 109–112.

2. Новосельцева, А. Романная хроника Владимира Гниломедова как идейно-художественное явление / А. Новосельцева // Нёман. – 2022. – №12. – С. 120–126.

3. Навасельцава, Г. А сэрца паэта нясе ў сабе баладны гоман эпохі [рэцэнзія] / Г. Навасельцава // Маладосць. – 2023. – № 3. – С. 102–105.

ДАДАТАК А

Пералік актаў укаранення вынікаў НДР па тэме

“Аксіясфера беларускай літаратуры XIX – пачатку XXI стагоддзя: генезіс, структура, эстэтычная рэпрэзентацыя”

1. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава матэрыялаў манаграфіі “Жанр рамана ў беларускай літаратуры другой паловы XX – пачатку XXI стагоддзя” Г.В. Навасельцавай (пратакол №4 ад 21.11.2020 г., дата ўкаранення – 30.11.2020 г.).

2. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава метадычных рэкамендацый «Жанр рамана ў літаратуразнаўстве і літаратуры» Г.В. Навасельцавай (пратакол №4 ад 28.10.2021 г., дата ўкаранення – 28.10.2021 г.).

3. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава артыкула «Жанравы сінтэз у раманах Пятра Васючэнкі» Г.В. Навасельцавай (пратакол №4 ад 28.10.2021 г., дата ўкаранення – 28.10.2021 г.).

4. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава матэрыялаў метадычных рэкамендацый “Методыка літаратурнай творчасці” Г.В. Навасельцавай (пратакол №4 ад 25.11.2022 г., дата ўкаранення – 25.11.2022 г.).

5. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава матэрыялаў спецкурса «Мастацкая аксіясфера беларускай літаратуры XIX – пачатку XXI стагоддзя» Г.В. Навасельцавай (пратакол №4 ад 25.11.2022 г., дата ўкаранення – 25.11.2022 г.).

6. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава артыкула «Мастацкае асэнсаванне асобы пісьменніка і грамадскай рэчаіснасці пачатку XX стагоддзя ў беларускім рамане 1980–1990-х гадоў» Г.В. Навасельцавай (пратакол №4 ад 25.11.2022 г., дата ўкаранення – 25.11.2022 г.).

7. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава матэрыялаў спецкурса “Інтэграцыя жанраў у сучаснай беларускай літаратуры” Г.В. Навасельцавай (пратакол №6 ад 19.01.2023 г., дата ўкаранення – 19.01.2023 г.).

8. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры беларускай і рускай філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава артыкула «Эстэтычнае спасціжэнне літаратурнай і навуковай

дзеінасці ў беларускім рамане канца XX стагоддзя» Г.В. Навасельцавай (пратакол № 4 ад 21.11.2023 г., дата ўкаранення – 21.11.2023 г.).

9. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры беларускай і рускай філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава метадычных рэкамендацый “Увасабленне аксіясферы рамана пра Вялікую Айчынную вайну у іншых відах мастацтва” Г.В. Навасельцавай (пратакол № 3 ад 14.10.2024 г., дата ўкаранення – 14.10.2024 г.).

10. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры беларускай і рускай філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава артыкула «Мастацкае асэнсаванне каштоўнасці чалавечага жыцця і воінскага абавязку ў беларускім ваенным рамане» Г.В. Навасельцавай (пратакол № 5 ад 28.11.2024 г., дата ўкаранення – 28.11.2024 г.).

11. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры беларускай і рускай філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава метадычных рэкамендацый “Творчая індывідуальнасць літаратурнага супрацоўніка сучасных СМІ” Г.В. Навасельцавай (пратакол № 4 ад 27.11.2025 г., дата ўкаранення – 27.11.2025 г.).

12. Акт аб укараненні ў вучэбны працэс кафедры беларускай і рускай філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава артыкула «Аксіялагічны патэнцыял дэтэктыўнага рамана Уладзіміра Караткевіча» Г.В. Навасельцавай (пратакол № 4 ад 27.11.2025 г., дата ўкаранення – 27.11.2025 г.).

ДАДАТАК Б

Пералік абароненых доктарскіх дысертацый

па тэме

“Аксіясфера беларускай літаратуры XIX – пачатку XXI стагоддзя: генезіс, структура,
эстэтычная рэпрэзентацыя”

У працэсе выканання НДР была абаронена доктарская дысертацыя А.У. Крыклівец
“Жанрово-стилевая модификация повести в русской и белорусской реалистической и
модернистской прозе второй половины XX века: сравнительно-типологический аспект”.

Дысертацыя абаронена 26.02.2021 года ў Савеце Д 02.01.12 пры Беларускім
дзяржаўным універсітэце і зацверджана Прэзідыумам ВАК 02.06.2021 г. Крыклівец А.У.
працуе на кафедры беларускай і рускай філалогіі ВДУ імя П.М. Машэрава.

ДАДАТАК В

Пералік мерапрыемстваў, у якіх удзельнічалі выканаўцы тэмы “Аксіясфера беларускай літаратуры XIX – пачатку XXI стагоддзя: генезіс, структура, эстэтычная рэпрэзентацыя” у 2021–2025 гг.:

міжнародныя канферэнцыі

1. “Беларускае Падзвінне: вопыт, методыка, вынікі палявых даследаванняў (да адукацыйных традыцый Полацк. езуіцк. калегіума, акадэміі)” V Міжнародная навуковая канферэнцыя (Полацк: ПДУ, 15–16 красавіка 2021 г.): 1. Бароўка, В.Ю. “Паэзія як сродак асэнсавання этнакультурнай асаблівасці: на матэрыяле кнігі паэзіі “Вечалле” Рыгора Барадуліна”.

2. III Міжнародная завочная навукова-практычная канферэнцыя “Французская мова на перакрываванні культур: актуальныя пытанні і перспектывы даследавання” (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 22 сакавіка 2021 г.): 1. Бароўка, В.Ю. “Аксіясфера рэцэпцыі мастацкай спадчыны: І.Мележ і французская літаратура”.

3. Міжнародная навуковая канферэнцыя “Беларуская літаратура і літаратуразнаўства: канцэпцыі, напрамкі, навуковыя напрамкі, школы” (да 90-годдзя са дня заснавання Інстытута літаратуразнаўства) (Мінск: ЦДБКМіЛ, 1–2 красавіка 2021 г.): 1. Бароўка, В.Ю. “Аксіялагічныя арыенціры даследавання: навуковая спадчына В.А. Каваленкі”; 2. Навасельцава, Г.В. “Мастацкае ўзнаўленне жанравага канону ў сучасным беларускім рамане”.

4. III Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «Узаемадзеянне культуры, навукі і мастацтва ў пытаннях развіцця маральнасці сучаснага грамадства» (Казань, Грамадства Навукі і Творчасці, 24 лістапада 2021 г.): 1. Навасельцава, Г.В. “Мастацкая рэпрэзентацыя пісьменніка-класіка ў беларускім рамане”.

5. VI Міжнародны вочна-завочны навукова-практычны семінар «Уласнае імя ў жыцці літаратуры» (Горлаўка, Горлаўскі інстытут замежных моў, 17 снежня 2021 г.): 1. Навасельцава, Г.В. “Мастацкая рэцэпцыя міфалагічнага героя ў сучасным беларускім рамане”.

6. Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «Інавацыйна-інвестыцыйны фундамент развіцця эканомікі грамадства і дзяржавы: ад навуковых распрацовак да практыкі» (Санкт-Пецярбург, Санкт-Пецярбургскі Цэнтр Сістэмнага Аналізу, 27–28 снежня 2021 г.): 1. Навасельцава, Г.В. “Філасофія экалогіі ў рамане Віктара Казько і Віктара Марціновіча”.

7. Мастацтва слова ў дыялогу культур: праблемы рэцэпцыі: Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (Брэст: БрДУ імя А.С. Пушкіна, 10 сакавіка 2022 г.): 1. Навасельцава, Г. В. “Мастацкая рэцэпцыя міфалагічнага героя ў сучасным беларускім рамане”.

8. Міжнародная навуковая канферэнцыя «Творчая спадчына Янкі Купалы і Якуба Коласа ў эпоху інфармацыйных тэхналогій» (Мінск: ЦДБКМіЛ НАНБ, 16 лістапада 2022 г.): 1. Навасельцава, Г.В. “Мастацкая рэцэпцыя асобы класіка ў рамане-эсэ і рамане-даследаванні”.

9. Міжнародная навуковая канферэнцыя “Беларуская літаратура на сучасным этапе: аўтар, герой, чытач”, прысвечаная 85-годдзю з дня нараджэння акадэміка У. В. Гніламедава (Мінск: ЦДБКМіЛ НАНБ, 21–22 снежня 2022 г.): 1. Бароўка, В.Ю. “Вянок парадыйных санетаў у беларускай літаратуры як аксіялагічны феномен”; 2. Гладкова, Г.А. «Этнаграфічныя замалёкі ў аповесці Я. Коласа “У палескай глушы” і рамане В. Гамуліцкага “На беларускіх разлогах”»; 3. Навасельцава, Г.В. «Мастацкае асэнсаванне станаўлення асобы ў рамане Уладзіміра Гніламедава “Праўда жыве пасярэдзіне”».

10. Актуальныя праблемы крыніцазнаўства: VII Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 27–29 красавіка 2023 г.): 1. Гладкова, Г.А. «Адлюстраванне становішча літвінскай шляхты ў рамане Евы Фялінскай “Пляменніца і цётка”».

11. Ахова і папулярызацыя культурнай спадчыны: сусветны і айчынны вопыт: II Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 26–27 кастрычніка 2023 г.): 1. Бароўка, В.Ю. «Аксіясфера беларускай літаратуры праз прызму асэнсавання паэтамі помнікаў італьянскай культуры».

12. Інфармацыйнае грамадства і духоўная культура моладзі: Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 1 снежня 2023 г.): 1. Гладкова, Г.А. «Анализ художественного текста как способ диагностики аксиологических ориентиров современной молодежи в условиях информационного общества».

13. Мастацтва слова ў дыялогу культур: новае камунікацыйнае вымярэнне: Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (Брэст: БрДУ імя А.С. Пушкіна, 22 сакавіка 2024 г.): 1. Навасельцава, Г.В. «Аксіялагічны патэнцыял раманаў У. Дамашэвіча і У. Рубанава».

14. Аксіялагічны дыяпазон мастацкай літаратуры : III Міжнародная навуковая канферэнцыя (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 25 красавіка 2024 г.): 1. Бароўка, В.Ю.

«Аксіясфера літаратурна-герменеўтычнага ракурсу ў беларускай прозе XX – пачатку XXI стагоддзя»; 2. Гладкова, Г.А. «Выхаваўчы патэнцыял твораў Г. Марчука ў школьным выкладанні беларускай літаратуры»; 3. Крикливец, Е.В. «Социальные и культурные импликации исторической памяти в современной белорусской прозе о Великой Отечественной войне»; 4. Навасельцава, Г.В. «Аксіясфера раманаў В. Карамазава і В. Казько».

15. Заходняя Беларусь (1921–1939) – гісторыя, культура, літаратурны рух – і сучасныя праблемы развіцця: Міжнародная навуковая канферэнцыя (Мінск: Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, 17 верасня 2024 г.): 1. Навасельцава, Г.В. «Аксіялагічныя арыенціры Уладзіміра Гніламедава ў паказе заходнебеларускай рэчаіснасці (раман “Валошкі на мяжы”))».

16. Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце: IV Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 23–24 кастрычніка 2024 г.): 1. Бароўка, В.Ю. «Дыялог з класікай у рамане Уладзіміра Караткевіча “Чорны замак Альшанскі”»; 2. Крикливец Е.В. «Современная белорусская поэзия о Великой Отечественной войне: традиции и авторский поиск»; 3. Навасельцава, Г.В. «Аксіясфера рамана Пятра Васючэнкі»; 4. Падстаўленка, В. Ф. «“Выпадковы” герой-выратавальнік у казках У. Караткевіча як пасіянарны тып».

17. Рэгіянальная анамастыка: праблемы і перспектывы вывучэння: II Міжнародная навуковая канферэнцыя (Віцебск, ВДУ імя П.М. Машэрава, 16 мая 2025 г.): 1. Бароўка, В.Ю. «Антрапонімы ў аповесці “Бульба” І. Навуменкі: семантыка-аксіялагічны план».

18. Віцебскі край: X Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя (Віцебск, Цэнтр дасл. бел. культуры, мовы і літ. НАНБ; Віцеб. абл. бібл., Віцеб. абл. музей, Віцеб. дзярж. ун-т, 23–24 лістапада 2024 г.): 1. Бароўка, В.Ю. «Віцебск у творчасці У. Караткевіча: аксіясфера асэнсавання, жанравы дыяпазон».

19. «Высокія арбіты грамадзянскасці»: гісторыя, лёс, асоба : да 80-годдзя чл.-кар. НАН Беларусі С. С. Лаўшука : міжнародная навуковая канферэнцыя, (Мінск, Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Ін-т літаратуразнаўтва імя Янкі Купалы, 30–31 ліпеня 2024 г.): 1. Навасельцава, Г. В. «Ідэал творчай асобы як эстэтычна-аксіялагічны арыенцір у раманах У. Караткевіча і А. Асіпенкі».

20. Классика и современность в изящной словесности XIX–XXI столетий: Международная заочная студенческая научно-практическая конференция, (Брест, БрГУ им. А. С. Пушкина, 28 февраля 2025 г.): 1. Вараб’ёва, А. Д. «Аксіялагічны патэнцыял рамана “Рэвізія” А. Федарэнкі».

21. Молодость. Интеллект. Инициатива: XIII Международная научно-практическая конференция студентов и магистрантов (Витебск, ВГУ имени П. М. Машерова, 25 апреля 2025 года): 1. Вараб'ёва, А. Д. «Аксiясфера ўзаемаадносін творчай асобы з грамадствам у рамане У. Караткевіча “Леаніды не вернуцца да Зямлі”».

рэспубліканскія канферэнцыі

1. “Іван Шамякін – пісьменнік, акадэмік, грамадскі дзеяч: да 100-годдзя з дня нараджэння народнага пісьменніка Беларусі Івана Шамякіна”: адкрыты навукова-практычны семінар (Мінск: БДУ, 18 лютага 2021 г.): 1. Навасельцава, Г.В. “Дынаміка змястоўнай формы рамана ў творчай спадчыне Івана Шамякіна”.

2. Студзеньскія чытанні «Жыццё, адданае Слову»: рэспубліканская навуковая канферэнцыя (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 26 студзеня 2022 г.): 1. Васільева, С.Г. “Творчасць М. Багдановіча як аб’ект сучаснай даследчыцкай увагі”; 2. Гладкова, Г.А. «Рамантызацыя нацыянальнай гісторыі ў рамане Л.Дайнекі “Пра лісоўчыка, злога хлопчыка”»; 3. Навасельцава, Г. В. «Раман-даследаванне “Каханне і смерць, або Лёс Максіма Багдановіча” Яўгена Міклашэўскага як адметная змястоўная форма творчага ўзнаўлення біяграфіі пісьменніка»; 4. Подставленко, В.Ф. “Мотивы природных стихий как репрезентанты национального сознания в романе «Правый берег реки Аргунь» Чи Цзыцзянь”.

3. Шляхі ўдасканалення сучаснай філалагічнай адукацыі ва ўстановах вышэйшай адукацыі і школе: Рэспубліканскі вочна-завочны навукова-метадычны семінар з міжнародным удзелам (Брэст: БрДУ імя А.С. Пушкіна, 24 лістапада 2023 г.): Навасельцава, Г.В. «Студэнцкі часопіс “Літаратурны Autographum” як сродак практыка-арыентаванага выкладання літаратурна-рэдакцыйнай дзейнасці для студэнтаў спецыяльнасці “Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць)”».

рэгіянальныя канферэнцыі

1. “Навука – адукацыі, вытворчасці, эканоміцы”: 73 Рэгіянальная навукова-практычная канферэнцыя выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў і аспірантаў (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 11 сакавіка 2021 г.): 1. Бароўка, В.Ю. “Аксiялогія інтэрпрэтацыі: вобраз пушкінскага Сальеры ў асэнсаванні беларускіх пісьменнікаў”; 2. Гладкова, Г.А. “Паэтычныя вобразы «Кнігі песняў»”; 3. Крыклівец, А.У. “Антологія стихов о Витебске «Память города» как литературно-просветительский проект”; 4. Падстаўленка, В.Ф. “Фларыстычны акцэнт у паэтычным свеце С.Ясеніна і Т.Кляшторнага”.

2. “Навука – адукацыі, вытворчасці, эканоміцы”: 74 рэгіянальная навукова-практычная канферэнцыя выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў і аспірантаў (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 18 лютага 2022 г.): 1. Гладкова, Г.А. “Образ собора в европейской литературе XIX–XX веков”; 2. Падстаўленка В.Ф. “Вынікі аксіялагічнай градацыі ў казачным сюжэце”.

3. “Навука – адукацыі, вытворчасці, эканоміцы”: 75 рэгіянальная навукова-практычная канферэнцыя выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў і аспірантаў (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 3 сакавіка 2023 г.): 1. Гладкова, Г.А. «Образ матери в рассказах Лу Синя “Завтра” и Л. Андреева “Великан”».

4. Навука – адукацыі, вытворчасці, эканоміцы”: 76 рэгіянальная навукова-практычная канферэнцыя выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў і аспірантаў (Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 1 сакавіка 2024 г.): 1. Гладкова, Г.А. «Гастронамічны код рамана У. Караткевіча “Чорны замак Альшанскі”»; 2. Крикливец, Е.В. «Великая Отечественная война в русской и белорусской прозе рубежа XX–XXI веков: особенности литературной рефлексии»; 3. Навасельцава, Г.В. «Аксіясфера ўзаемаадносін творчай асобы з грамадствам і асяроддзем у беларускім рамане 1960–1970-х гадоў»; 4. Падстаўленка, В.Ф. «Казка “Зоркавед і золата” Л. Рублеўскай у сусветным культурным полі»; 5. Яромава, Д.У. «Аксіясфера рамана Людмілы Рублеўскай “Авантуры Пранціша Вырвіча, здрадніка і канфедэрата”».

5. “Навука – адукацыі, вытворчасці, эканоміцы”: 77 рэгіянальная навукова-практычная канферэнцыя выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў і аспірантаў (Віцебск, ВДУ імя П.М. Машэрава, 28 лютага 2025 г.): 1. Гладкова, Г.А. «Шарковщина литературная: обзор творческого наследия писателей региона».